

LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA I LA PARTICIPACIÓ PÚBLICA EN ELS INSTRUMENTS PREVENTIUS DE LA LEGISLACIÓ CATALANA

Un cop resolt el desenvolupament normatiu reglamentari de la **Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica**, pel **Decret 176/2009, de 10 de novembre**, cal plantejar-se en quina forma s'incorpora als processos d'elaboració i aprovació la participació, difusió i consulta ciutadana dels instruments normativament previstos.

Val a dir que l'art. 9 d'aquest Reglament ha fet un salt qualitatiu important respecte el dret a la informació de la ciutadania, regulant aspectes de l'accés a la informació que cal tenir molt en compte per les administracions. Es regula que les administracions posin "*a disposició de la població de manera clara, comprensible i fàcilment accessible, la informació relativa a la contaminació acústica*". La facilitació de la informació és cabdal en matèria ambiental, atès el caràcter eminentment tècnic de la informació que s'ha de posar a l'abast ciutadà.

La informació deixa de ser informació quan és críptica per abús del coneixement tècnic de qui elabora els documents, i pot ser obscura i de difícil comprensió tot i ser correcta i legalment acceptable. És, doncs, un deure dels tècnics que confegeixen els instruments que en les memòries i en els plànols i quadres, i en la documentació que acompanya l'expedient, inclòs els informes preceptius i la contesta a les al·legacions formulades, que hi hagi claredat i que la documentació sigui de fàcil comprensió. La indicació que fa, doncs, el Reglament no és gens sobrera.

En aquest punt radica la perfecta satisfacció del dret a la informació. Cal pensar que aquesta normativa és en la seva major part, llevat de la procedimental, de qualificació tècnica, però que, tanmateix, va directament dirigida a satisfer una necessitat de la ciutadania que va ser la que inicialment va fer dictaminar en el Llibre Verd de la Comissió Europea de l'any 1996, la necessitat de regulació d'aquest tipus de contaminació de forma sistèmica. L'elaboració d'autèntics manuals tècnics en comptes d'instruments d'avaluació i planificació acústica cal preveure-la d'antuvi abans que es produeixi.

Ens diu també l'esmentat art. 9 del Reglament que en matèria de contaminació acústica aquest **dret d'accés públic a la informació ambiental inclou respecte a tots els instruments previstos:**

a) Adoptar les mesures organitzatives necessàries per garantir que s'atenguin les sol·licituds d'informació.

b) Possibilitar la consulta per mitjans telemàtics.

c) Inserir en els diaris oficials anuncis que informin de la seva aprovació, i indiquin les condicions per les quals el seu contingut íntegre serà accessible a la població.

d) Publicar les taules de les zones de soroll.

Aquestes mesures a implementar són a posteriori de l'elaboració dels instruments. Sembla que a la norma hi ha una preocupació legítima i ben encarrilada en què la població conegui quins són els instruments aprovats i quina és l'avaluació de la situació acústica i quines són les mesures de gestió que es vol implementar en aquells casos que se excedeix els objectius de qualitat, o bé quines mesures s'adoptaran per preservar la qualitat acústica existent. D'aquest desideratium normatiu no hi cap la crítica i cal dir que és conforme amb els previsions d'informació ambiental del Conveni d'Aarhus, *sobre l'accés a la informació, la participació pública en les decisions i l'accés a la justícia en qüestions mediambientals* (1998), vigent a Espanya des del 29 de març de 2005.

Tanmateix, llàstima que aquest Reglament no hagi portat a col·lació una altra de les tres potes en què se sustenta el Conveni d'Aarhus, em refereixo a la participació ciutadana en l'elaboració dels plans i mapes acústics. Cert és que la implementació del Conveni d'Aarhus s'ha fet en el nostre Estat a través de la Llei estatal 27/2006, que regula els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient (Directives 2003/4/CE i 2003/35/CE), i que els operadors de l'administració han de proveir i integrar les seves indicacions en quant a participació ciutadana. La mencionada Llei en el seu art. 3 manifesta que per fer efectiu el dret a un medi ambient adequat, cal que la ciutadania participi de manera efectiva i real en l'elaboració, modificació i revisió dels plans i disposicions generals inclosos en l'àmbit

d'aplicació de la Llei, en el qual, segons indica l'art. 18, s'hi troba la protecció contra el soroll.

Aquesta participació pública, segons indica la Llei en l'art. 16, es fa mitjançant avisos i comunicacions via e-mail, que siguin clars i intel·ligibles, tot convidant a la participació a través d'al·legacions i comentaris al respecte. És, però, indispensable que aquestes informacions es trametin quan encara estiguin obertes les possibilitats de l'instrument que se sotmet a participació. I que, posteriorment, l'administració inclogui en la seva decisió, de forma fonamentada, el resultat de la participació pública. Amb tot, la clau perquè aquest procés s'implementi de forma efectiva es troba en la determinació prèvia de quines han de ser les persones del públic que tindran la consideració d'interessats en el procediment. Sobre aquest punt la Llei, a banda dels interessats definits a la Llei 30/1992, del procediment comú, qualifica d'interessats a les persones jurídiques sense ànim de lucre que tinguin previst en els seus estatuts, en aquest cas, la protecció del medi ambient o contra la contaminació acústica, i s'hagin constituït amb dos anys d'antelació. Legitimació que podria contravenir el Conveni d'Aarhus.

Res a dir si en la pràctica totes aquestes previsions se satisfessin. Però, el cert és que la participació pública en aquestes qüestions mediambientals és de difícil consecució per la seva dificultat tècnica, principalment, però també per la recerca d'interlocutors realment representatius i qualificats. No obstant això, cal concloure que potser hagués estat força adequat fer una referència més explícita i articulada en el Reglament a la necessitat d'implementar adequadament la participació pública en el procés d'elaboració de plans i mapes acústics. I que en la pràctica també aquesta participació s'estigués produint de fet en tots els municipis i, especialment, en aquells que compten amb Agenda 21 aprovada i Consell de la Sostenibilitat. És tan cabdal la divulgació i accés als instruments normatius com instrumentar la participació ciutadana adequadament en l'elaboració de mapes i plans de forma que no tant sols siguin elaborats des de directrius tècniques, sinó que incorporin, a través del diàleg, aquelles previsions que més són sol·licitades per la ciutadania, a la qual en primera instància va dirigida la normativa que s'elabora al respecte, no als tècnics.

Evidentment, la participació pública a la que m'he estat referint és diversa a la informació pública, típica i tradicional, que succeeix un cop elaborat l'instrument i

prèviament a la seva aprovació. En aquest punt la qüestió està adequadament regulada en quant a procediment i terminis d'exposició pública en el Reglament, llevat els casos –al meu entendre- dels mapes de capacitat acústica i dels plans específics. En el cas dels mapes de capacitat per la seva elisió i en el cas dels plans específics per l'omissió de la fase d'informació pública, on en determinats casos pot ser adequada la participació pública en la decisió i, per contrast amb la legislació urbanística segons les previsions que s'incloguin (veure els annexos d) del Reglament i 9 la Llei), d'obligat compliment.

En definitiva i per concloure, el Reglament de la Llei 16/2002, en matèria de la participació pública crec que ha estat una norma molt clarificadora en els processos d'elaboració i aprovació dels instruments, llevat de les excepcions apuntades, i ha aprofundit molt adequadament en la difusió i consulta dels mapes i plans que s'elaborin. Tanmateix, trobo a faltar indicacions concretes en matèria de participació ciutadana que malgrat estar indicades a la Llei estatal 27/2006, no hagués estat de més que s'haguessin implementat per a una major claredat i, sobretot, efectivitat en la pràctica.

Robert Álvarez Sastre

Advocat, col·legiat 19186

Vocal de la Secció de Dret Ambiental de l'ICAB